

Vergaderjaar 2011–2012

32 694

Wijziging van de Wet op de huurtoeslag (flexibeler maken kwaliteitskorting)

Nr. 17

VERSLAG VAN EEN ALGEMEEN OVERLEG

Vastgesteld 11 november 2011

De vaste commissie voor Binnenlandse Zaken¹ heeft op 13 oktober 2011 overleg gevoerd met minister Donner van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over:

- **de antwoorden op de vragen van de commissie inzake het Ontwerpbesluit tot wijziging van de Wet op de huurtoeslag (verhoging van het bedrag waarmee de normhuur wordt verhoogd tot de basishuur) en het Besluit op de huurtoeslag (vaststellen percentages kwaliteitskorting) (27 926, nr. 171);**
- **de brief van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties d.d. 6 oktober 2011 inzake een toezegging met betrekking tot het Wetsvoorstel tot wijziging van de Wet op de huurtoeslag (32 694, nr. 11);**
- **de brief van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties d.d. 13 oktober 2011 inzake een reactie op de ingediende amendementen met betrekking tot wijziging van de Wet op de huurtoeslag (flexibeler maken kwaliteitskorting) (32 694, nr. 16).**

¹ Samenstelling:

Leden: Dijkzma (PvdA), voorzitter, Van Beek (VVD), Van der Staaij (SGP), Koopmans (CDA), Van Bochove (CDA), Aptroot (VVD), onder-voorzitter, Smilde (CDA), Paulus Jansen (SP), Ortega-Martijn (ChristenUnie), Brinkman (PVV), Van Raak (SP), Thieme (PvdD), Dibi (GroenLinks), Heijnen (PvdA), Elissen (PVV), Monasch (PvdA), Schouw (D66), Marcouch (PvdA), De Boer (VVD), Hennis-Plasschaert (VVD), Lucassen (PVV), Verhoeven (D66) en Grashoff (GroenLinks).

Plv. leden: Van Dam (PvdA), Van der Burg (VVD), Dijkgraaf (SGP), Sterk (CDA), Bruins Slot (CDA), Van der Steur (VVD), Knops (CDA), Jasper van Dijk (SP), Slob (ChristenUnie), Van Klaveren (PVV), Ouweland (PvdD), Van Gent (GroenLinks), Kuiken (PvdA), Fritsma (PVV), Vermeij (PvdA), Pechtold (D66), Wolbert (PvdA), Van Nieuwenhuizen (VVD), Taverne (VVD), Bontes (PVV), Hachchi (D66) en Voortman (GroenLinks).

Van dit overleg brengt de commissie bijgaand geredigeerd woordelijk verslag uit.

De voorzitter van de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
Dijkzma

De griffier van de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
Van der Leeden

Voorzitter: Van Bochove
Griffier: Van der Leeden

Aanwezig zijn zes leden der Kamer, te weten: Van Bochove, De Boer, Groot, Karabulut, Lucassen, Voortman,

en minister Donner van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, die vergezeld is van enkele ambtenaren van zijn ministerie.

De **voorzitter**: Ik open dit algemeen overleg van de vaste Kamercommissie voor Binnenlandse Zaken met als onderwerp kwaliteitskorting huurtoeslag. We hebben een overleg tot maximaal 18.00 uur, maar het hoeft niet zo lang te duren. Aansluitend aan dit overleg is er zo nodig een plenaire afronding. Dat VAO is in ieder geval al aangekondigd en geagendeerd. Een spreektijd van twee minuten lijkt mij meer dan voldoende.

Het woord is allereerst aan mevrouw Voortman.

Mevrouw **Voortman** (GroenLinks): Wij hebben het vorige week gehad over een wijziging in de Wet op de huurtoeslag om de wijziging in de percentages voor de kwaliteitskorting voortaan te kunnen regelen bij AMvB in plaats van bij wet. Toen zeiden verschillende fracties dat dat een procedureel punt was. Zij zeiden: op het moment dat daadwerkelijk sprake is van een wijziging van de percentages, komen wij daarover te spreken; wij zijn daar zelf altijd bij als Kamer. Nu is dat moment daadwerkelijk aan de orde is, want de AMvB met betrekking tot de verhoging van de percentages voor de kwaliteitskorting staat vandaag op de agenda. De keuze is dus aan de Kamer. Wil zij die verhoging of niet? Wat ons betreft, is het antwoord daarop «nee». Ik kan daar een heel verhaal over houden, over structurele hervormingen en huur- en koopmarkt en dat soort dingen, maar daar hebben we het al vaker over gehad. Ik wil nu voorstellen om het probleem in ieder geval voor volgend jaar op te lossen. Het zou dan gaan om een bedrag van 100 mln. Dat lijkt ons in het grote plaatje een te dekken bedrag. Wij hebben het volgende voorstel. Dit jaar geen bezuinigingen op de kwaliteitskorting, maar kijken naar een efficiencykorting bij de rijksoverheid in de vorm van een doelmatigheidskorting of een bezuiniging op externen. Wij horen dit kabinet steeds verkondigen dat de overheid leaner and meaner kan. Dat zou dan dus een win-winsituatie zijn. Dan kunnen we het komend jaar gebruiken om echte oplossingen te bedenken.

Dus om terug te komen op waar ik begon: de keuze is aan ons. Stemmen we voor de wijziging van die percentages voor de kwaliteitskorting, of niet?

De heer **Groot** (PvdA): Voorzitter. Wat onze fractie betreft, kunnen wijzigingen van die percentages voor de kwaliteitskorting ook niet aan de orde zijn. Zoals bekend is onze fractie tegen bezuinigingen op de huurtoeslag. Dan zal de minister zeggen: er wordt niet bezuinigd op de huurtoeslag, want er is met een lichte stijging gebudgetteerd. Wij hebben er echter veel meer geld voor uitgetrokken. Er is in onze visie dus wel sprake van bezuinigingen op de huurtoeslag. Daar zijn we tegen. Wellicht is het ook nog even van belang om te melden dat wij het amendement op stuk nr. 7 waar wij vanavond over zouden stemmen, zullen intrekken, ook al omdat dat amendement bij nader inzien toch een impliciet akkoord uitsprekt met de wijziging van de percentages. Daar kunnen wij ons bij nader inzien niet in vinden. Wij gaan derhalve mee met het amendement op stuk nr. 15 van GroenLinks.

De heer **Lucassen** (PVV): Voorzitter. Wij hebben plenair al het een en ander besproken en ik heb daar eigenlijk niets aan toe te voegen.

Mevrouw **Voortman** (GroenLinks): Ik vroeg in het plenaire debat aan de heer Lucassen wat hij dan vindt van een wijziging van de percentages. Toen zei hij: dat is nu niet aan de orde; het gaat hier over de vraag of het bij wet of bij AMvB wordt geregeld. Nu is die vraag wel aan de orde. Stemt hij in met de verhoging van die kwaliteitskorting, en dus met een bezuiniging op de huurtoeslag voor onder andere ouderen en mensen met een beperking? Of zegt hij: nee, ik ben bereid om te kijken naar alternatieven?

De heer **Lucassen** (PVV): Ik ben bang dat mevrouw Voortman niet zo goed heeft geluisterd tijdens dat plenaire debat. Ik heb daarin aangegeven dat het wijzigen van kwaliteitskortingen via een AMvB en op de manier zoals is voorgesteld, een mogelijkheid is om het tekort op de huurtoeslag waar we tegenaan lopen, op te lossen. Mevrouw Voortman vraagt of ik bereid ben om te kijken naar alternatieven. Ja, natuurlijk. Ik ben altijd bereid om naar alternatieven te kijken.

Mevrouw **Karabulut** (SP): Kiest de heer Lucassen voor 150 mln. korting op de huurtoeslag en de mensen met de laagste inkomens? Of is hij bereid om iets te vragen van de 123 miljonairs in dit land, als alternatief voor deze bezuiniging?

De heer **Lucassen** (PVV): Ik zal even nadenken, maar ik ben bang dat we dan weer vervallen in een discussie over het aanpakken van fiscale faciliteiten voor het eigen woningbezit. Die discussie gaan we niet meer aan. Dat is wel een beetje afgelopen.

Mevrouw **Karabulut** (SP): Er zijn natuurlijk ook andere maatregelen te bedenken. Het antwoord van de heer Lucassen is echter duidelijk. De PVV kiest voor de miljonairs en laat de huurders in de steek.

De heer **Lucassen** (PVV): Daar moet ik even op reageren. Dat is totale onzin. Ik laat me dat soort onzin ook niet weer in de mond leggen door mevrouw Karabulut.

Mevrouw **De Boer** (VVD): Voorzitter. Ik heb eigenlijk ook niets toe te voegen aan het betoog van de heer Lucassen hier naast me. Ik vind het zo langzamerhand wel een beetje misselijkmakend. We mogen allemaal verschillen van mening. Ik snap best dat de SP iets anders vindt dan de VVD. We proberen niet te bezuinigen in dit land, we proberen echt de tekorten die ontstaan zijn, zo goed mogelijk op te lossen. Dan wordt er weer gesmeten met villasubsidies, alsof we alleen maar de rijkere tegemoetkomen. Zij betalen ook de meeste belasting in dit land. Daar wordt ook weer een stukje huurtoeslag van betaald. Ik vind het zo langzamerhand een beetje misselijkmakend. We mogen het oneens zijn, maar ik zou het debat wel op een gepaste manier willen voeren.

Mevrouw **Karabulut** (SP): Waarvan akte, voorzitter! Ik vind deze plannen simpelweg misselijkmakend omdat de rekening van de crisis weer eenzijdig wordt neergelegd bij de mensen met de laagste inkomens en de middeninkomens. Dat zijn inderdaad de keuzes van de VVD. Dat wist ik al. Maar die worden ook gesteund door de PVV en het CDA. Dat vind ik treurig.

De **voorzitter**: Ik stel vast dat deze gedachtewisseling nu geëindigd is. Het woord is aan mevrouw Karabulut van de SP-fractie voor haar bijdrage in eerste termijn.

Mevrouw **Karabulut** (SP): Voorzitter. Het is best wel een heel bijzondere gang van zaken, maar dat is op zich niet raar met een heel bijzondere

minister. Wij moeten vanavond nog stemmen over de wet die de grondslag vormt voor dit besluit. Maar goed, ik vrees dat ik de uitkomst van die stemming al weet.

Het gaat hier om een bezuiniging op de huurtoeslag van in totaal 150 mln. structureel. Het raakt de mensen met de laagste inkomens, waarvan 70% tot de allerlaagste inkomens behoren. Dat lage inkomen wordt ook nog eens verlaagd in stapjes, met € 2000 op jaarbasis. Voor komend jaar is dat 50 mln. Het raakt ouderen, gehandicapten en gezinnen. 10% korting betekent tot maximaal € 15 per maand korting. Daarbij komt nog de huurverhoging. En daarbij komt nog de heffing die dit kabinet wil gaan invoeren op corporaties.

Het is niet voor niets dat ik hier zo verontwaardigd over ben. De minister onderkent zelf ook in de stukken dat er geen alternatief is voor goedkoper wonen, zodat mensen deze aanslag op hun inkomen kunnen opvangen. Ik vind het ook asociaal dat wij niets vragen van de mensen met de hoogste inkomen, die heel veel subsidie krijgen via de hypotheekrenteaftrek of op een andere manier. Wij zijn het daarover inderdaad oneens, mevrouw De Boer.

Ik wil het volgende van de minister weten. Wat zijn de koopkrachteffecten, niet alleen van deze maatregel op het terrein van wonen en huren, maar ook van de andere maatregelen, en dat in combinatie met de korting op de zorgtoeslag, de kinderopvang, de sociale zekerheid en het verlagen van het sociaal minimum? Wat betekent deze maatregel voor de wachtlijsten en de beschikbaarheid van woningen? Kan de minister ons deze informatie voor de behandeling van de begroting van Binnenlandse Zaken sturen? Klopt het dat de ingangsdatum 1 januari 2012 betekent dat wij nog alle mogelijkheden hebben om deze bezuiniging via de begroting terug te draaien en met alternatieven te komen? Ik blijf natuurlijk mijn best doen!

De voorzitter: Mevrouw De Boer wil naar aanleiding van uw betoog een vraag stellen.

Mevrouw **De Boer** (VVD): Voorzitter. Ik wil slechts een opmerking maken. Ik hecht eraan te benadrukken dat wij de hoogste belastingdruk van West-Europa kennen. Dat geldt waarschijnlijk zelfs voor de hele wereld. 20% van de Nederlanders die het meeste verdienen, betalen ook 70% van de inkomstenbelasting. Mevrouw Karabulut schetst hier een beeld dat feitelijk onjuist is. Ik vind het ook goed dat het in Nederland zo is. We zijn een verzorgingsstaat. Maar ja, we hangen zo langzamerhand wel van toeslagen aan elkaar. Als we met elkaar de bezuinigingen willen opvangen, dan zullen we ook af en toe iets moeten terugdraaien.

De voorzitter: Ik zie dat de heer Groot hier ook iets over wil zeggen. Het is een discussie tussen beide dames. Ik wil eerst de dames hun discussie laten afronden. Dan zal ik ondertussen overwegen of de heer Groot zich ook in deze onderlinge discussie mag mengen.

Mevrouw **Karabulut** (SP): Ik weet niet of mevrouw De Boer bekend is met ons progressief belastingstelsel. Dat klopt inderdaad. Naarmate je inkomen hoger is, betaal je meer belasting. Maar als je nu kijkt naar de vermogens en naar de vermogensgroei, dan wordt daar nauwelijks belasting over betaald. Neem bijvoorbeeld de hypotheekrenteaftrek en allerlei andere subsidies. Daar profiteren de allerhoogste inkomens het meest van. Daarna komen de laagste inkomens en dan pas komen de middeninkomens. Dat is onlangs ook gebleken uit een rapport, waarover ik overigens ook een debat heb aangevraagd. En die middeninkomens, die pakt de VVD weer.

Mevrouw **De Boer** (VVD): Het is bijna uitlokking, maar het is wel leuk. Dan hebben we het ook eens ergens anders over.

De **voorzitter**: We zitten hier niet om tijd te verspillen.

Mevrouw **De Boer** (VVD): De stemmingen zijn pas om 18.00 uur. We moeten naar de feiten kijken. Bij de hogere inkomens met hypotheek-renteaftrek zitten de mensen die het meeste hebben afbetaald van de woningen. Zij profiteren verhoudingsgewijs voor de helft van wat zij aan belasting betalen van de hypotheekrenteaftrek. Al die inkomens daaronder, de middeninkomens met name, profiteren daar het meest van. We moeten wel even de feiten voor ogen houden!

De **voorzitter**: Ik geef de heer Groot de gelegenheid om mevrouw Karabulut ook nog een vraag te stellen.

De heer **Groot** (PvdA): Nee, ik wil mevrouw De Boer een vraag stellen.

De **voorzitter**: Er was een debat naar aanleiding van de bijdrage in eerste termijn van mevrouw Karabulut. Daar reageerde mevrouw De Boer op. Ik probeer het nu juist slim in te kleden en u de gelegenheid te geven om alsnog een vraag te stellen. Hoe gaat u die nu formuleren?

De heer **Groot** (PvdA): Ik wil mevrouw De Boer corrigeren. Zij zegt dat Nederland de hoogste belastingdruk heeft in Europa, maar Nederland zit feitelijk in de middenmoot van belastingdruk. Mevrouw De Boer zegt ook: we proberen niet te bezuinigen, maar we proberen tekorten te dekken. Het is natuurlijk heel onevenwichtig als je alles aan de kant van de huurmarkt budgetteert, terwijl je alles aan de kant van de koopwoningen opendeel-regelingen laat en bovendien nog met een verlaging van de overdrachts-belasting komt. Ik kan me de verontwaardiging van mevrouw Karabulut dus heel goed voorstellen.

De **voorzitter**: Ik dank u voor deze uitleg. Dat is altijd weer heel verhelderend. We weten nu precies weer waar we staan. Ik moet het zuiver houden. Ik vraag mevrouw De Boer of zij nog een keer wil reageren of dat zij het hierbij laat.

Mevrouw **De Boer** (VVD): Het blijven politieke keuzes. Het eerste is weer feitelijk onjuist, want we beginnen gewoon bij de lagere inkomens met de hogere schijven. We hebben dus toch de hoogste belastingdruk.

De **voorzitter**: Ook daar komen we niet uit. We zijn gekomen aan het eind van de eerste termijn van de kant van de Kamer. Het woord is aan de minister.

Minister **Donner**: Voorzitter. Het is juist dat het vandaag om een algemene maatregel van bestuur gaat die moet steunen op de wetswijziging die vanavond hopelijk wordt goedgekeurd door de Tweede Kamer. De wetswijziging gaat daarna naar de Eerste Kamer. Deze algemene maatregel van bestuur zal naar de Raad van State gaan voor advies, zodat beide, als er tenminste mee ingestemd wordt, kunnen worden ingevoerd per 1 januari 2012.

Mevrouw Karabulut heeft aangekondigd dat zij zal proberen om deze bezuiniging bij amendement terug te draaien. Ik constateer dat zij dat niet gedaan heeft. Ik ben namelijk bezig met het uitvoeren van de begroting voor 2011, waarin deze bedragen zijn goedgekeurd. Het gaat om een bijstelling ter uitvoering van wat de begrotingswetgever mij al opgedragen heeft. Mij is namelijk opgedragen om deze bijstelling uit te voeren in de huurtoeslag. Dat wordt gerealiseerd met deze maatregel. Wij hebben het hier dus over uitvoering van de begroting voor 2011, en niet over de begroting voor 2012. Er is inderdaad een vertraging opgetreden, waardoor sprake is van een verschuiving die weer moet worden gecomp-

penseerd. Mevrouw Karabulut heeft het idee dat zij dit kan corrigeren via een amendement. Ik constateer echter dat deze verlaging van de huurtoeslag langs deze lijn ook is aangekondigd in de begrotingsstukken voor 2011 en dat er geen amendementen zijn ingediend, niet door de SP en niet door enige andere partij.

Mevrouw **Karabulut** (SP): Wil de minister nu beweren dat in de begroting van volgend jaar geen korting op de huurtoeslag zit?

Minister **Donner**: Niet verder dan deze. Dit is de bijstelling en de uitvoering van de begroting die vorig jaar is ingediend.

Mevrouw **Karabulut** (SP): Maar deze zit in de begroting voor volgend jaar.

Minister **Donner**: Natuurlijk lopen dit soort bezuinigingen door. Mevrouw Karabulut sprak over de bijstelling aan de ramingen en de voorziening met het oog op de voorschotregeling. Op sommige punten is er sprake van een bijstelling, zoals bij de omslag die gepleegd is. Maar de bulk, de 150 mln. waar het over gaat, dat was een bezuiniging die al in de begroting voor 2011 zat. Die bezuinigingen worden nu voor het belangrijkste deel uitgevoerd.

Mevrouw **Karabulut** (SP): Dat kan allemaal wel zo zijn, maar feit blijft dat er dus volgend jaar wordt gekort en dat het aan de Kamer is om, als er alternatieven zijn waarvoor een meerderheid te vinden is, daar dan mee te komen. Dat zal ik niet nalaten.

Minister **Donner**: Daar twijfel ik niet aan. Ik constateerde dat u deze bezuiniging wilt corrigeren. Ik heb daarvan geconstateerd dat die door de Kamer, door de begrotingswetgever, is geaccepteerd in de begroting voor 2011.

Mevrouw Voortman heeft gezegd: we zien hier van af en wij stellen een alternatieve invulling voor. Daarvoor is het op dit moment te laat. Dat is een correctie die had moeten worden voorgesteld in het kader van de algemene financiële beschouwingen, want het gaat bij het voorstel van mevrouw Voortman om compensatie over de grenzen van een begroting heen. De kosten van externen liggen niet bij Binnenlandse Zaken, maar die liggen bij de gehele rijksoverheid. Als zij deze kosten wil compenseren door een extra taakstelling met betrekking tot externen, dan is dat een compensatie ten laste van andere begrotingen. Volgens de begrotingsregels dient dat te geschieden in het kader van de financiële beschouwingen.

Mevrouw **Voortman** (GroenLinks): De minister zegt dat deze bezuiniging al in de begroting stond. Maar er is wel sprake van een extra bezuiniging door de verhoging van die kwaliteitskorting in 2012. We kunnen zeggen: we gaan die hele bezuiniging terugdraaien. Maar ik wil het dan wel toespitsen op dat ene stukje van die extra bezuiniging. Er is wel degelijk sprake van een nieuwe verhoging.

Minister **Donner**: Er zit hier een kleine extra bezuiniging vanwege een aantal kosten die gerelateerd zijn aan de woonkosten. Dat ben ik met mevrouw Voortman eens. Maar het gaat over de bedragen die hier genoemd werden: de 100 mln. en de 50 mln. Dat zijn bezuinigingen die in de begroting voor 2011 zijn aangegeven. Dat is ook de bulk van deze bezuinigingen. Inderdaad, die zijn structureel. Dus als mevrouw Karabulut zegt dat zij die terug gaat draaien, dan betekent dit dat zij in wezen de reeksen weer gaat verhogen, dat zij extra middelen uittrekt voor de huurtoeslag. Dat is een volstrekt honorabele discussie in het kader van de

begroting. Dat is dus geen punt. Maar ik noteerde even dat er bij de behandeling van de begroting voor 2011 geen amendement is ingediend met betrekking tot deze bezuiniging.

Mevrouw **Voortman** (GroenLinks): De minister erkent dus wel dat er sprake is van een extra bezuiniging. Het zegt dat het geen 100 mln. is, en ook geen 50 mln. Het zou fijn zijn als hij even aangeeft om hoeveel het dan wel gaat.

Minister **Donner**: Die bedragen staan ook in de stukken.

Mevrouw **Voortman** (GroenLinks): Volgens mij ging het om een bedrag van 25 mln.

Minister **Donner**: Dat lijkt mij heel aannemelijk.

Mevrouw **Voortman** (GroenLinks): Maar dan is dat dus een nieuw punt.

Minister **Donner**: Dat is een nieuw punt.

Mevrouw **Voortman** (GroenLinks): En dan kunnen we daar wel degelijk voorstellen voor indienen.

Minister **Donner**: Zonder meer. Maar de dekking die u voorstelde, namelijk via een bezuiniging op externen, had moeten gebeuren in het kader van de financiële beschouwingen, tenzij u de bezuiniging op de inhuur van derden geheel bij het ministerie van Binnenlandse Zaken wilt zoeken. Ik weet niet of de opbrengst daarvan dan zo groot zou zijn. Maar goed, dat is een ander punt.

Voorzitter. Ik vervolg mijn betoog. De heer Groot heeft gesteld dat hij tegen bezuinigingen op de huurtoeslag is. Die discussie voeren we al langer. Ik herhaal dat dit kabinet niet bezuinigt op de huurtoeslag, maar wel het beginsel toepast dat overschrijdingen en ramingsbijstellingen wel gedekt moeten worden binnen het eigen dossier. Dat is wat hier gebeurt. De Kamer moet zich realiseren dat als niet de mogelijkheid zou bestaan om de kwaliteitstoeslag te beperken, zoals nu in het voorliggende wetsvoorstel gebeurt, dan de bezuiniging die is aanvaard in de begroting, helemaal in de normhuur zou moeten zitten. Die zou dan voor iedereen met € 8 per maand worden verhoogd. Dit is nu net de keuze van het gebruikmaken van beide knoppen om te komen tot een evenwichtiger resultaat.

Ik geef toe dat als we het hebben over de huurtoeslag, we het dan niet hebben over hoge inkomens. We hebben het dan inderdaad over lage inkomens. Maar daarbinnen kies ik er met de kwaliteitstoeslag voor om relatief een belangrijker deel te leggen bij het hoge gedeelte van de inkomens. Dat is de keuze die het kabinet maakt.

We kunnen het natuurlijk niet met elkaar eens zijn. Dat weet ik wel. Maar ik constateer gewoon dat juist door de mogelijkheid om beide knoppen te gebruiken, het nu mogelijk wordt om niet alleen maar de normhuur te verhogen. Die zou dan in 2012 met € 8 stijgen, bovenop de € 3,90 die al voorzien is voor 2013. Dat effect zou dus groter zijn.

Mevrouw Karabulut heeft gevraagd naar de koopkrachteffecten van alle verschillende maatregelen. Daarvoor moet ik haar verwijzen naar de Miljoenennota. In de Miljoenennota worden de effecten van de verschillende maatregelen doorgerekend. Deze zijn nog niet meegenomen, omdat ze nog niet geëffectueerd waren in de koopkrachteffecten voor 2011. Ze zijn derhalve meegenomen in de koopkrachteffecten voor 2012. Ze zitten dus in de Miljoenennota voor 2012.

Voorzitter. Volgens mij heb ik hiermee alle vragen beantwoord.

Mevrouw **Karabulut** (SP): Ik heb nog een vraag. Zijn dan alle maatregelen die deze groep betreffen, meegenomen? Ik heb ook de afzonderlijke koopkrachteffecten gezien. Het gaat mij nu echter om de totale effecten.

Minister **Donner**: In de koopkrachtrapportage worden alle maatregelen die de verschillende inkomensgroepen betreffen, bij elkaar genomen. De cumulatie die ook door mevrouw Karabulut wordt genoemd, was voor het kabinet reden om extra middelen uit te trekken teneinde dat weer te compenseren, onder andere in de bijzondere bijstand. Dat is de algemene discussie. Ik kan het niet mooier maken dan het is. De koopkrachteffecten van de totale begroting zijn dit jaar negatief. Dat hangt samen met de noodzaak om de overheidsfinanciën op orde te krijgen. In dat totaal wordt de huurtoeslag relatief gespaard. Men moet het op bijna alle posten met mindere bedragen doen. De huurtoeslag blijft gelijk, maar daarvoor geldt wel het beginsel dat overschrijdingen binnen de huurtoeslag moeten worden gevonden door aanpassingen van de hoogte van de individuele huurtoeslag.

Mevrouw **Karabulut** (SP): Ik kom hier nog wel op terug bij de begrotingsbehandeling, en ook bij de begrotingsbehandeling van Sociale Zaken. Ik ben, eerlijk gezegd, wel keer op keer verbaasd over het gemak waarmee de minister zegt: het valt allemaal wel mee. Het gaat er nu juist om dat het niet alleen de huurtoeslag is. Het is ook het verlagen van het sociaal minimum. Het is ook de stijging van de premies. Mensen zakken echt door het ijs.

De **voorzitter**: Ik wijs u erop dat u nog een tweede termijn hebt. Daar gaan we overigens nu mee beginnen. De spreektijd bedraagt een minuut. Het woord is aan mevrouw Voortman.

Mevrouw **Voortman** (GroenLinks): Voorzitter. Ik kan nu nog een heel verhaal gaan houden, maar volgens mij is het wel duidelijk. De minister erkent dat er sprake is van een extra verhoging van 25 mln. Dan kunnen we er hier nog lang over praten, maar volgens mij moeten we maar gewoon een keuze gaan maken. Ik zal dus zo meteen een motie indienen.

De heer **Groot** (PvdA): Voorzitter. De discussie over de knoppen hebben we inderdaad vorige week al een keer gevoerd. Ik kan die redenering op zich heel goed volgen. Ik heb nog wel een vraag. De minister zei zojuist dat de koopkrachteffecten pas in de Miljoenennota voor 2012 staan. Begrijp ik het dan goed dat achteraf gezien de koopkrachteffecten voor 2011 slechter zijn dan in de Miljoenennota voor 2011 werd gepubliceerd?

Mevrouw **Karabulut** (SP): Voorzitter. Ik vind het al heel tof dat wij dit overleg hebben gekregen. Echt bedankt daarvoor! Alhoewel er voor de rest totaal niets mogelijk is. Ik wijs nogmaals op de bijzondere situatie dat we nog moeten besluiten over de wet. De haast waarmee en de manier waarop deze bezuinigingen worden doorgevoerd, stuiten mij echt tegen de borst. Het is ook bijzonder. Het is bijzonder dat het kabinet met de gedoogpartner niet alleen mensen uitsluit op basis van wie ze zijn, maar ook op basis van hun inkomen. De laagste inkomens worden weer keihard getroffen.

Minister **Donner**: De heer Groot heeft nog een vraag gesteld. Ik kan zijn vraag met «nee» beantwoorden. In het koopkrachtbeeld voor 2011 is deze maatregel niet meegenomen, omdat die nog niet zou ingaan op dat moment. De maatregel was echter wel in de begroting opgenomen. De maatregel is pas meegenomen in de berekenen van de koopkrachteffecten voor 2012. Beide koopkrachtplaatjes geven dus de werkelijkheid weer.

De **voorzitter**: Hiermee zijn we gekomen aan het einde van dit algemeen overleg. Ik stel vast dat mevrouw Voortman om een VAO heeft gevraagd. Dat zal zeer spoedig plaatsvinden. Het staat geagendeerd voor 18.00 uur, maar ik sluit niet uit dat het iets eerder zal kunnen plaatsvinden.